

WAARNEMING VAN EEN BRONLIBEL (*CORDULEGASTER BOLTONII*) LANGS DE GRENSMAAS

De Bronlibel is in Nederland een zeer zeldzame soort. Vermoedelijk herbergt het Mid-denlimburgse Meinweggebied de laatste levensvatbare populatie van Nederland. Het is dan ook verrassend wanneer een Bronlibel buiten genoemd gebied wordt aangetroffen.

Dit geluk had ik op zondag 26 juli 1998. Tijdens een fietstocht langs de Grensmaas nam ik ter hoogte van de Scharberg te Elsloo, een beboste helling tussen de Grensmaas en het Julianakanaal, een mannelijk exemplaar van de Bronlibel waar. Het dier vloog langs de bosrand (boven op het plateau, direct langs de weg Aan de Maas-Meers) op circa 1,5 meter hoogte. Helaas zonder schepnet werd de achtervolging ingezet. Na enkele minuten landde het dier op een overhangende tak van

Bronlibel uit het Meinweggebied (R. Gubbels, 1997).



een Meidoornstruik. Hier liet de libel zich, jammergenoeg slechts kortstondig, bewonderen. Het dier vloog vervolgens over het bos heen om te verdwijnen in de richting van de Grensmaas.

Over de herkomst van dit zwervende exemplaar kan slechts gespeculeerd worden. Een zwervend exemplaar uit het Meinweggebied? Een zwervend exemplaar (via de Grensmaas bijvoorbeeld) uit België? Een dier dat zich ontwikkeld heeft uit een met het hoogwater

1993-1995 uit België/Frankrijk meegevoerde larve? Of misschien wel een exemplaar afkomstig uit een onbekende populatie in het op slechts honderden meters afstand gelegen bronbekencomplex Bunderbos? Wie zal het zeggen.

Eén ding is echter zeker. Mijn zondag kon niet meer stuk.

Rob Gubbels, Obbicht

VERENIGINGSNIEUWS



STICHTING Ir. D.C. van Schaik
BEHEER ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Zijn de mergelgrotten een onbekend en onbemind zwart gat, of zijn de onderaardse kalksteengroeven een boeiend natuur- en cultuurmonument?

Voor een groep geïnteresseerden was het in 1977 in ieder geval tijd om de Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven (SOK) op te richten. Deze groep heeft toen een comfortabele paraplu gevonden bij het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Een warm dak werd verkregen bij het Natuurhistorisch Museum in Maastricht alwaar de ledenbijeenkomsten van de SOK worden gehouden. Daarnaast zijn er in de loop der jaren enkele door de SOK ingerichte tentoonstellingen over de kalksteengroeven in het museum gepresenteerd.

In april 1981 werd voor de afsluiting van de Apostelgroeve in het Maastrichtse Jekerdal

een oplossing gezocht. Dichtschuiven of metselen van de ingang was geen optie wegens de natuurbeschermingswaarde. Ed de Grood en Ton Breuls hebben toen namens het Natuurhistorisch Genootschap deze groeve geadopteerd door ze voor de SOK in beheer te nemen. Hierdoor is een groeve behouden die anders misschien verloren was gegaan voor onderzoek naar de natuurlijke en historische waarden. Daarnaast zijn nog enkele groeven aan deze inventaris toegevoegd, te weten de Koeleboschgroeve, de Roothergroeve, de Nieuwegroeve, de Theunisgroeve, de Fallenberggroeve en als laatste dit jaar de Scharnderberg. Voor iedere groeve hebben vele mensen van de SOK zich ingezet om deze afgesloten te krijgen en te houden. Meer dan 15 jaar beheer van deze kalksteengroeven heeft geresulteerd in goed onderhouden overwinteringsplaatsen voor de vleermuizen en publicaties in SOK-Medelingen.

De aanwas van groeven in beheer bij het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg legt een grote druk op de vrijwilligers van de SOK en het Natuurhistorisch Genootschap. Om de waarden van de onderaardse kalksteengroeven veilig te stellen voor het nageslacht is daarom besloten een beheersstichting op te richten. Daarom dat we met gepas-

te trots de "Stichting Ir. D.C. van Schaik, Beheer Onderaardse Kalksteengroeven" presenteren. Het bestuur van de Stichting bestaat uit:

Voorzitter: Joep Orbons

Secretaris: Erik Lamkin

Penningmeester: Huub Gilissen

De doelstelling van de groevestichting is tweeledig. Ten eerste is het belangrijk dat de cultuur- en natuurhistorische waarden van de groeven veilig worden gesteld. Ten tweede verschaft de stichting onderzoekers van ondermeer de SOK, een werkterrein. Deze doelstellingen zullen worden verwezenlijkt door allereerst groeven van het Natuurhistorisch Genootschap over te nemen en het beheer ervan te continueren. Het streven van de stichting is om tevens andere groeven aan de lijst toe te voegen. Voor dit alles zal de stichting zelfstandig financiële middelen verwerven.

De Stichting Ir. D.C. van Schaik heeft evenals de SOK binnen de muren van het Natuurhistorisch Museum Maastricht haar onderdak gevonden.

Hiermee lijkt de belangrijkste vraag beantwoord. De onderaardse kalksteengroeven zijn een boeiend monument dat al onze zorg, studie, erkenning en bescherming verdient.